

в окремих дослідженнях художньої літератури, зокрема у формалістських, феноменологічних, структуральних теоріях. Вона має проникнути в мікро- та макрокосм і виразити його в інтелектуальний спосіб, оскільки пізнання літератури залежить не від різновиду мови й форми дискурсу, а від змісту, стосовно якого здійснюється комунікація.

Але саме принципи тексту, закладені теоріями Р. Барта та Ж. Дерріди, найперспективніші для соціально-комунікаційного напрямку вивчення сучасної художньої літератури. Накопичений матеріал є важливою основою для пошуків у цій сфері і слугує теоретико-методологічним фундаментом для подальших досліджень.

Список літератури

1. Баркер Р. Э. Жажда чтения / Р. Э. Баркер, Р. М. Эскарпи. — М. : Книга, 2000. — 206 с.
2. Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Р. Барт / Пер. с франц. — М. : Прогресс, 1989. — 616 с.
3. Барт Р. От произведения к тексту / Р. Барт // Вопросы литературы. — 1988. — № 11. — С. 28.
4. Барт Р. Смерть автора / Р. Барт // Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. — М. : Прогресс, 1994. — С. 384–391.
5. Гинзбург Л. Я. Литература в поисках реальности / Л. Я. Гинзбург. — Л. : Сов. писатель, 1987. — 399 с.
6. Деррида Ж. Введение / Ж. Деррида // Гуссерль Э. Начало геометрии. — М., 1996. — 250 с.
7. Лихачев Д. С. Текстология (На материале русской литературы X — XVII веков) / Д. С. Лихачев. — М. : Наука, 1983. — 639 с.
8. Панченко А. М. О русской истории и культуре / А. М. Панченко. — СПб. : Азбука, 2000. — 464 с.
6. Парамонов Б. Формализм: метод или мировоззрение / Б. Парамонов // Новое литературное обозрение. — 1995. — № 14. — С. 35–50.

Надійшла до редколегії 10.08.2012 р.

УДК 016:011+025.4.036

О. Л. ПРОМСЬКА
Л. В. ГЛАЗУНОВА

СУЧАСНІ МЕТАБІБЛІОГРАФІЧНІ РЕСУРСИ УКРАЇНИ: ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ І РЕГІОНАЛЬНИЙ РІВНІ

Охарактеризовано сучасні вітчизняні метабібліографічні ресурси та напрями їх подальшого створення в електронному середовищі. Презентовано новий проект харківських бібліотек «Метабібліографія Харківщини».

Ключові слова: бібліографія бібліографії, метабібліографія, електронна бібліографія, метабібліографічні ресурси, метабібліографічні бази даних, Харківська область, метабібліографія Харківщини.

Охарактеризованы современные отечественные метабблиографические ресурсы и направления их дальнейшего создания в электронной среде. Презентован новый проект харьковских библиотек «Метабблиография Харьковщины».

Ключевые слова: *библиография библиографии, метабблиография, электронная библиография, метабблиографические ресурсы, метабблиографические базы данных, Харьковская область, метабблиография Харьковщины.*

It is describes in details modern native metabibliographic resources and trends of it's further creation in digital environment. The new project of libraries of Kharkiv region «Metabibliography of Kharkiv» are presented.

Key words: *bibliography of bibliographies, metabibliography, electronic bibliography, metabibliographic resources, metabibliographic databases, Kharkiv region, metabibliography of Kharkiv.*

Метабібліографія (інші назви: бібліографія бібліографії, бібліографія другого ступеня) — особливий вид бібліографії, призначенням якого є інформування суспільства про бібліографічні ресурси (окремо видані бібліографічні покажчики, ґрунтовні прикнижкові та пристатейні списки літератури, бібліографічні реєстри в часописах, огляди літератури тощо).

Перші спроби надати бібліографічну інформацію про українські бібліографічні посібники (далі ВП) відбувалися ще в другій половині ХІХ ст. Провідні бібліографи України приділяли важливе значення метабібліографії й активно сприяли її розвитку. У ХХ ст. окремі українські бібліографи, бібліотеки й інформаційні установи працювали над підготовкою універсальних і галузевих, ретроспективних і поточних метабібліографічних покажчиків.

90-і рр. ХХ ст. ознаменували початок сучасного розвитку метабібліографії в Україні. Україна здобула незалежність, що змінило функціонування всіх сфер життєдіяльності. Припинили свою діяльність всесоюзні бібліографічні центри, зокрема й у галузі метабібліографії. Українська метабібліографія почала розвиватися у власному напрямі.

Характеристиці українських метабібліографічних посібників приділялася увага в багатьох рецензіях, статтях, навчальних посібниках. Однак сучасний стан розвитку галузі метабібліографії в Україні (90-і рр. ХХ ст. — поч. ХХІ ст.) не є достатньо вивченим. Окремі аспекти висвітлювалися в публікаціях Г. Швецової-Водки [22—24], В. Кононенка [10], О. Промської [17, 18], Т. Заморіної [7], О. Михайлової та В. Кисельової [9, 11, 13], Л. Трачук [19] та ін.

Мета статті — здійснити узагальнений огляд стану сучасної української метабібліографії та окреслити шляхи її подальшого розвитку.

У 90-х — 2000-х рр. значні зрушення відбулися в універсальній ретроспективній метабібліографії України. Над підготовкою універсальних ретроспективних покажчиків другого ступеня спільно й окремо працюють такі провідні бібліотеки України, як Національна парламентська бібліотека України (далі НПБУ) та Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (далі НБУВ). У 90-х рр. ХХ ст. НБУВ у співробітництві з НПБУ й Археографічною комісією НАН України підготували 2 випуски «Джерел українознавства» — «Вітчизняні бібліографічні джерела» [5] і «Бібліографія бібліографічних посібників українських періодичних видань» [6]. Незважаючи на певні недоліки (пропуски, недосконалу структуру), ці метабібліографічні покажчики відіграли важливу роль у розвитку української метабібліографії. Вони облікували значний масив покажчиків неперіодичних (у першому випуску) та періодичних (у другому) видань, які друкувалися на території України.

На початку 90-х рр. ХХ ст. НПБУ облікувала науково-допоміжні БП за 1981—1990 рр. [16], а у 2011 р. видала метабібліографічний покажчик, у якому подано інформацію про БП, що підготовлені бібліотеками різних типів і форм власності, науковими й іншими установами, окремими громадянами і вийшли друком в Україні впродовж 1991—2005 рр. [15]. У 2000-х рр. бібліотека вперше опублікувала оригінальні покажчики змісту відомого поточного рекомендаційного БП — «Календаря знаменних і пам'ятних дат» (К., 2008, 2009). Упродовж 1998—2007 рр. на сторінках фахових часописів «Бібліотечна планета» і «Вісник Книжкової палати» спеціалісти НПБУ публікували метабібліографічні огляди, присвячені бібліографічній діяльності як окремих обласних універсальних наукових бібліотек (ОУНБ), так і загалом публічних бібліотек окремих областей.

У 90-х — 2000-х рр. в Україні видавалися зведені каталоги бібліографічних списків і покажчиків літератури, підготовлених бібліотеками однієї системи або одного міста. Виходять друком бібліографічні праці, в яких обліковуються неопубліковані бібліографічні джерела та зарубіжні БП, що надійшли до фондів українських бібліотек.

Збільшується кількість ювілейних і «підсумкових» видань українських бібліотек, у яких, зазвичай, наявний розділ, присвячений їхнім БП. Серед останніх таких видань назвемо бібліографічний покажчик Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка (далі ХДНБ) [21].

Порівняно з 50—80-ми роками ХХ ст. останнім часом суттєво збільшився відсоток покажчиків бібліографічних посібників, які готуються ОУНБ. Серед них — метабібліографічні покажчики,

що репрезентують бібліографічні напрацювання бібліотек за певний період (ретроспективні універсальні) або ті, які присвячені певній місцевості (покажчики краєзнавчих БП).

На початку 2012 р. вийшов друком перший в історії української бібліографії покажчик метабібліографічних посібників (покажчик третього ступеня) — «Українські метабібліографічні посібники (кінець XIX — початок XXI ст.)» [20]. У виданні описано метабібліографічні посібники, що друкувалися на історичній території України з кінця XIX ст. до 2010 р. (всього подано 506 позицій). Виокремлено 4 основні розділи: «Універсальні метабібліографічні посібники загальноукраїнського охоплення», «Покажчики бібліографічних видань бібліотек та інших установ», «Галузеві метабібліографічні посібники», «Краєзнавчі бібліографічні посібники». Більшість джерел у покажчику проанотовано, подано рецензії на метабібліографічні посібники. Науково-допоміжний покажчик третього ступеня надає можливості виявити як досягнення української метабібліографії, так і наявні лакуни в метабібліографічному забезпеченні окремих галузей.

Галузеві метабібліографічні видання за останнє двадцятиріччя збагатилися покажчиками другого ступеня із сільськогосподарських, юридичних наук, художньої літератури й літературознавства, історії України. Українськими бібліотеками практикується підготовка науково-допоміжних БП з різних галузей, зокрема й персональних чи біобібліографічних, у яких виокремлено спеціальні розділи, де акумулюються відомості про бібліографічні публікації з теми покажчика. Порівняно з 50—80-ми роками XX ст. ширшого метабібліографічного забезпечення набули юридичні та сільськогосподарські науки. Однак багато галузей, які раніше були забезпечені метабібліографічною інформацією, нині не отримали оновлених метабібліографічних покажчиків. Серед них — природничі, технічні, педагогічні, медичні науки, математика, мовознавство, мистецтво тощо.

Інституціонально створення метабібліографічних посібників не обмежується на сучасному етапі виключно діяльністю бібліотек. Зокрема, у 2010 р. фахівці Інституту енциклопедичних досліджень НАН України видали покажчик «Науковці України XIX—XX ст.» [14], в якому обліковано персональні та біобібліографічні видання про понад 1000 осіб, котрі мають докторський ступінь. Як зауважують укладачі, видання не претендує на повноту відображення матеріалу і «це лише перший крок до створення метабібліографії науковців України» [14, с. 3]. Його головна мета — створення джерелознавчої бази для укладання енциклопедичного довідника «Науковці України XX — XXI століть», розширення пристатейної бібліографії в «Енциклопедії Сучасної

України», а також дослідження розвитку й оцінка сучасного стану української персональної біобібліографії, зокрема видань, присвячених ученим [14, с. 3].

Активну діяльність щодо розвитку історичної і краєзнавчої метабібліографії здійснює Національна історична бібліотека України (НІБУ). Бібліотека друкує п'ятирічні зведення відомостей про краєзнавчі БП, які готують провідні бібліотеки України, ОУНБ, найбільші центральні районні бібліотеки. З другої половини 90-х рр. ХХ ст. на основі зведень розпочато підготовку аналітичних оглядів краєзнавчої бібліографічної продукції бібліотек України. Однак доцільніше було б, щоб ці аналітичні огляди вміщувалися безпосередньо в покажчиках краєзнавчих БП. У 2011 р. НІБУ як всеукраїнський центр історичної бібліографії опублікувала ґрунтовний метабібліографічний покажчик «Бібліографічні посібники з історії України та архівні довідники, 1991—2010» [3].

Окрім практичної діяльності з обліку краєзнавчих БП та їх відображення в ретроспективних метабібліографічних виданнях, НІБУ зробила внесок у розгляд методичних проблем української метабібліографії. У 1993 р. вийшли друком «Методичні рекомендації по складанню покажчиків краєзнавчих бібліографічних посібників», які активізували діяльність українських публічних бібліотек з підготовки метабібліографічних покажчиків, присвячених тій чи іншій місцевості України. Зважаючи на те, скільки років минуло з часу видання рекомендацій та актуальність теми краєзнавства практично в усіх сферах, НІБУ варто запланувати перевидання суттєво доповнених методичних матеріалів, які б відповідали потребам сьогодення.

У 2000-х рр. кардинальні зміни відбулися в поточній метабібліографії України. З 2008 р. НІБУ припинила облік БП у поточному бібліографічному покажчику «Бібліотекознавство і бібліографія України» [4] та започаткувала випуск щорічника «Метабібліографія України» [12]. На сьогодні вийшло друком три випуски щорічника (перший облікував БП за два роки), які презентують українську бібліографічну продукцію 2007—2010 рр.

Помітно втратила свої позиції перспективна метабібліографія в Україні. За винятком поодиноких випадків, майже не практикується підготовка планів укладання бібліографічної продукції, зокрема координаційних для декількох бібліотек. Корисними в цьому напрямі могли б бути веб-сайти бібліотек та інших інформаційних установ, на яких можна оперативно поновлювати інформацію про БП, що готуються до друку чи розробляються в електронній формі [18, с. 10].

Активне впровадження новітніх інформаційних технологій у діяльність бібліотек змінило уявлення про бібліографію загалом

і метабібліографію зокрема. В останні роки, у зв'язку зі значним збільшенням кількості користувачів Інтернету, набуває поширення позитивний досвід опублікування метабібліографічної інформації на сайтах бібліотек різних систем і відомств, інших інформаційних установ. Віддалених користувачів інформують про бібліотечні каталоги, бібліографічні картотеки, друковані та неопубліковані БП, власні електронні БД, електронні бібліографічні ресурси інших виробників [17].

Українські бібліотеки працюють над створенням БД, які обліковують друковані БП і бібліографічні БД, публікують друковані покажчики БД. Однак поки що такий досвід не набув плановості й системності. Нині найнагальнішим є створення універсальної метабібліографічної БД і розміщення її в мережі Інтернет.

Вихід друком першого покажчика БД в Україні пов'язана з діяльністю УкрІНТЕІ в 90-х рр. ХХ ст. У 1995 р. УкрІНТЕІ видав каталог «Базы данных НТИ Украины» [2]. До каталогу ввійшло 109 описів баз і банків даних. Про кожен БД подавалися такі відомості: назва, виробник, адреса виробника, спосіб доступу до БД (online/offline), розповсюджувач, адреса розповсюджувача, тип БД, зміст, предметна область, дескриптори, обсяг БД, ретроспектива БД, актуалізація, географічні межі, мова, джерело, відповідальний. У 1998 р. вийшов друком доповнений каталог — «Базы даних НТЕІ України». На жаль, зміст каталогу був обмежений відомчим підпорядкуванням. До нього не ввійшли описи ресурсів бібліотек системи Міністерства культури і мистецтв, Національної академії наук України тощо.

Відомості про бібліографічні БД можна знайти також у виданнях інших бібліотек (наприклад, в анотованому каталозі НБУВ «Базы даних служби довідково-бібліографічного обслуговування» [1], анотованому покажчику «Каталоги, картотеки та бази даних Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка» [8]), але такі покажчики є нечисленними.

У 1997 р., використовуючи СУБД MS ACCESS, спеціалісти УкрІНТЕІ також створили першу в Україні БД для обліку БД — «Метабазу БД НТЕІ України». Слід зазначити, що цією назвою був визначений новий тип БД, що створюється для обліку інших БД. Про кожен БД подавалися такі відомості: назва, виробник, тип БД, зміст, ретроспектива БД, актуалізація, географічне поширення тощо. До метабази, серед іншого, ввійшли відомості про бібліографічні БД («Каталог НТБ», Український РЖ «Джерело», реферативні видання ВІНІТІ, реферативні видання БД «Current Contents» Інституту наукової інформації (ISI) США), довідково-бібліографічні БД (Інформаційно-довідкова БД нормативно-технічних документів) тощо. Було передбачено

щорічну актуалізацію «Метабази БД НТЕІ України» завдяки анкетуванню власників БД, однак роботу було припинено у зв'язку з відсутністю фінансування.

Галузева метабібліографічна БД «Краєзнавчі ресурси бібліотек України» створена НІБУ на базі програмного забезпечення ІРБІС та вільно доступна на сайті бібліотеки (<http://www.dibu.kiev.ua>). Станом на червень 2012 р. БД містить бібліографічні описи українських краєзнавчих БП 2001—2010 рр. і дозволяє здійснити пошук за автором, назвою БП, ключовими словами, роком видання. Вищезгаданий покажчик НІБУ «Бібліографічні посібники з історії України та архівні довідники, 1991—2010» також існує як метабібліографічна БД, але, на жаль, БД немає на сайті бібліотеки, хоча покажчик у «вордівському» вигляді є на сайті НІБУ.

На сучасному етапі в ХДНБ обговорюється проект «Метабібліографія Харківщини», який визначає типологічні, змістові, організаційні та технологічні аспекти створення вказаного метабібліографічного посібника.

За формою і місцем створення пропонується обліковувати: електронні та нонелектронні (традиційні) бібліографічні ресурси, що генеруються бібліотеками Харкова й області, які доступні в локальному та віддаленому режимах. Особливе значення надається перспективній інформації, яка дозволить уникнути дублювання та паралелізму в роботі установ.

Передбачається генерування універсальних і краєзнавчих метабібліографічних БД, об'єктами відображення в яких мають бути:

- 1) усі БП, створювані бібліотечно-інформаційними установами Харківщини;
- 2) БП, що відображають документи про Харківщину;
- 3) БД, що генеруються бібліотеками області;
- 4) БД про Харківщину;
- 5) електронні бібліографічні ресурси мережі Інтернет, присвячені регіону та ін.

Організаційно цю роботу можна скоординувати завдяки розподілу повноважень між провідними методичними центрами Харківщини: ХДНБ (координатор і відповідальний за проект), Харківською ОУНБ (координатор бібліотек Харківської області) та Центральною науковою бібліотекою Харківського національного університету імені В. Г. Каразіна.

Технологічний аспект проекту передбачає створення метабібліографічних БД на основі програмного забезпечення ІРБІС за принципами корпоративної каталогізації з можливістю генерації різноманітних друкованих та електронних жанрів: списків і покажчиків бібліографічних посібників, путівників тощо. Відповідна

інформація також має бути розміщена на сайті бібліотеки-координатора проекту.

Варто зауважити, що подібні ініціативи регіональних бібліографічних осередків дозволять якнайповніше акумулювати краєзнавчу метабібліографічну інформацію з подальшою інтеграцією її до всеукраїнського метабібліографічного ресурсу.

Загалом, аналізуючи сучасний стан української метабібліографії, слід констатувати, що ця галузь в Україні має як значні досягнення, так і немало проблем. Як уже неодноразово зазначалося, це насамперед пов'язано з відсутністю координаційного центру метабібліографії в Україні. Однак вихід друком нових ґрунтовних універсальних і галузевих метабібліографічних видань, активне створення продуктів електронної метабібліографії, планування нових проектів, пов'язаних із метабібліографією, свідчать про актуальність і необхідність розвитку української метабібліографії.

У зв'язку з цим подальшого вивчення потребують як окремі напрями розвитку української електронної метабібліографії, так і основні тенденції сучасної метабібліографічної діяльності в Україні загалом.

Список літератури

1. Бази даних служби довідково-бібліографічного обслуговування : анот. кат. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; [упоряд. Т. В. Добко]. — К., 1996. — 20 с.
2. Базы данных НТИ Украины : кат. / Укр. ин-т науч.-техн. и экон. инф. ; отв. сост.: В. И. Воронков, Е. П. Лотыш. — К., 1995. — Вып. 1. — 76 с.
3. Бібліографічні посібники з історії України та архівні довідники, 1991—2010 : наук.-допом. бібліогр. покажч. / ДЗ «Нац. іст. б-ка України» ; уклад.: О. А. Політова, В. П. Кисельова. — К. : Вид. дім «Вініченко», 2011. — 104 с.
4. Бібліотекознавство і бібліографія України : бібліогр. покажч. за ... півріччя ... року / Нац. парлам. б-ка України. — К., 1971 — .
5. Джерела українознавства. Вип. 1. Вітчизняні бібліографічні джерела / Центр. наук. б-ка ім. В. І. Вернадського АН УРСР, Держ. республік. б-ка УРСР ім. КПРС, Археогр. комісія АН УРСР ; упоряд.: Б. В. Грановський, Н. М. Погребецька, С. О. Рильков, В. І. Костиря. — К., 1990. — 240 с.
6. Джерела українознавства. Вип. 2. Бібліографія бібліографічних посібників українських періодичних видань / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; уклад.: Н. М. Погребецька, Л. М. Ковінченко. — К., 1998. — 131 с.
7. Заморіна Т. Бібліографія бібліографії — важливе джерело інформації про бібліографічні ресурси України / Т. Заморіна // Вісн. Книжк. палати. — 2008. — № 2. — С. 11-12.
8. Каталоги, картотеки та бази даних Харківської державної наукової бібліотеки ім. В. Г. Короленка / Харк. держ. наук. б-ка ім.

- В. Г. Короленка ; уклад. : Г. П. Головіна [та ін.]. — Х., 1999. — 56 с.
9. Кисельова В. Формування краєзнавчих баз даних як перспективний напрям розвитку інформаційного забезпечення краєзнавства / В. Кисельова, О. Михайлова // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — К., 2007. — Вип. 19. — С. 94–99.
  10. Кононенко В. Національна парламентська бібліотека України як центр професійної бібліографії / В. Кононенко // Від XIX до XXI століття : трансформація бібліотек у контексті розвитку суспільства : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Харків, 12–14 жовт. 2011 р. / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка». — Х., 2011. — С. 252–256.
  11. Краєзнавчі бібліографічні ресурси бібліотек України, 2001–2005 : (за матеріалами дослідж.) // Краєзнавча робота в бібліотеках України : інформ. бюл. / Держ. іст. б-ка України ; підгот. О. В. Михайлова, В. П. Кисельова. — К., 2007. — Вип. 18. — 72 с.
  12. Метабібліографія України ... : бібліогр. покажч. : [щорічник] / Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України» ; упоряд. І. А. Ігнатецька ; наук. ред. В. О. Кононенко. — К., 2010 — ... 2007–2008. — 2010. — 264 с. ... 2009. — 2010. — 248 с. ... (2010). — 2011. — 279 с.
  13. Михайлова О. В. Еволюція технології підготовки краєзнавчої бібліографії другого ступеня / О. В. Михайлова, В. П. Кисельова // Бібліотека в контексті світової культури, науки, інформації : матеріали всеукр. наук.-практ. конф., [Вінниця, 23–25 трав. 2007 р.] / Вінниц. обл. універс. наук. б-ка ім. К. А. Тімірязєва. — Вінниця, 2007. — С. 155–157.
  14. Науковці України XX–XXI століть : метабібліографія / Ін-т енцикл. дослідж. НАН України ; уклад.: М. Г. Железняк, Л. М. Гутник, Т. А. Галькевич. — К., 2010. — 478 с.
  15. Посібники наукової бібліографії, видані в Україні (1991–2005) : наук.-допом. бібліогр. покажч. : [в 2 ч.] / Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України» ; уклад.: Т. М. Заморіна, Н. І. Тертичка ; наук. ред. В. О. Кононенко. — К., 2011. — Ч. 1 2.
  16. Посібники наукової бібліографії, підготовлені бібліотеками України в 1981–1990 рр. : ретросп. бібліогр. покажч. / Держ. б-ка України ; уклад. В. О. Зелінська ; відп. ред. Т. М. Заморіна. — К., 1993. — 122 с.
  17. Промська О. Л. Метабібліографія і віртуальне середовище / О. Л. Промська // Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. — К., 2010. — Вип. 27. — С. 191–199.
  18. Промська О. Л. Розвиток метабібліографії в Україні (кінець XIX — початок XXI ст.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.03 / О. Л. Промська ; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. — К., 2011. — 18 с.
  19. Трачук Л. Електронна бібліографічна продукція на сайтах українських бібліотек / Л. Трачук // Бібл. вісн. — 2009. — № 3. — С. 6–11.

20. Українські метабібліографічні посібники (кінець XIX — початок XXI ст.) : наук.-допом. бібліогр. покажч. третього ступ. / Держ. закл. «Нац. парлам. б-ка України» ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; авт.-уклад. О. Л. Промська ; наук. ред. В. О. Кононенко ; наук. консультант Г. М. Швецова-Водка. — К., 2012. — 120 с.
21. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка : (1886—2011) : кат. вид. Б-ки та публ. про її діяльність : до 125-річчя Харк. держ. наук. б-ки ім. В. Г. Короленка / Держ. закл. «Харк. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка» : уклад.: О. П. Куніч, Н. І. Полянська, Т. О. Сосновська [та ін.]. — Х., 2011. — 456 с.
22. Швецова-Водка Г. Бібліографічні новинки Національної парламентської бібліотеки України / Г. Швецова-Водка // Бібл. форум України. — 2009. — № 4 (26). — С. 7-11.
23. Швецова-Водка Г. Бібліографічні ресурси України : стан, проблеми розвитку / Г. Швецова-Водка // Бібл. вісн. — 2000. — № 4. — С. 25.
24. Швецова-Водка Г. М. Бібліографічні ресурси України : загальна характеристика : навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка ; Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2000. — 205 с.

Надійшла до редколегії 23.07.2012 р.

УДК 347.78 : [004.738.5 : 655.41]

В. В. КАЇДИ

ВЗАЄМОДІЯ ЕЛЕКТРОННОГО КНИГОВИДАННЯ З ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИМИ СТРУКТУРАМИ

Розглянуто проблему взаємодії системи електронного книговидання з інформаційно-комунікаційними структурами; визначено особливості та напрями інтеграції елементів системи електронного книговидання й інформаційно-комунікаційних структур в електронному просторі.

Ключові слова: електронне книговидання, інформаційно-комунікаційні структури, комунікаційна взаємодія.

Рассмотрена проблема взаимодействия системы электронного книгоиздания с информационно-коммуникационными структурами; определены особенности и направления интеграции элементов системы электронного книгоиздания и информационно-коммуникационных структур в электронном пространстве.

Ключевые слова: электронное книгоиздание, информационно-коммуникационные структуры, коммуникационное взаимодействие.

The problem of the interaction of electronic publishing of information and communication structures is considered, peculiarities and trends of the integration of elements of electronic publishing and information and communication structures in the electronic space are determined.